

Casanova baart
een kannibaal

Casanova baart een kannibaal

Céline Bode

Schrijver: Céline Bode
Coverontwerp: Céline Bode
ISBN: 9789402182095
© Céline Bode

Voorwoord

Mensen, ik heb een vraag.

Wat antwoord je als iemand tegen je zegt:

‘Ik wist het niet maar ik heb honger. Het spijt me duizendmaal, in alle talen die ik spreek. Hoe kon ik zo blind zijn? Vraag me alles wat je wilt: de rivieren, de maan, de sterren, want ik heb geen cent. Ik ben de onzichtbare man. Ik ben niet hier. Jij bent vertrokken naar een ver land en ik naar het einde van de wereld. Dat is de enige manier waarop ik je niet ga missen.’

Hij noemde mij taai, hard en groot. Want ik hield stand. ‘Nee, zei ik, ik verlang je niet.’ ‘Boef, riep hij, taaie rigide feeks! Weet je moeder wel dat ze een androïde heeft gebaard? Je compenseert je gebrek aan emotionaliteit met ijskoud intellect.’

Maar blijft de vraag: hoe kun je over grenzen gaan als je niet weet waar ze zich precies bevinden? Hoe verdwaal je als je nooit een pad had uitgestippeld? Mijn grenzen waren met behulp van carbonpapier overgetrokken, en meer dan een fanatieke spoorzoeker was ik niet. Maar de verveling sloeg toe. De uitgesleten passen begonnen te hinderen onder mijn blote voeten. Soms schaam ik me, want

zelfs toen ik al lang wist dat achter de woorden goed en fout een diepe leegte schuilgaat, deed ik nog alsof ik naar een zogenaamde waarheid zocht. Nergens heb ik spijt van, enkel de Judasgedragingen van mijn angstige karakter die maakten dat ik in plaats van luid jubelend mijn liefde voor het leven te verkondigen, verstild en ingetogen de wonderen in mij opzoog.

‘Stranger’

1

Dit is dag tweeënveertig van het experiment. Dat weet ik omdat ik de dagen turf op de muur in mijn kamer. Acht blokken en twee losse streepjes tot zo ver. Ik heb de kussens van de bank op het balkon neergelegd en zit met een beker koffie in m'n hand naar een stel konijnen te kijken dat op het stukje gras tussen de flatgebouwen leeft. Voor dieren bewegen ze log en zijn ze nogal onoplettend. Behalve als ze het geluid van een krakende snoepzak horen of de ping van een magnetron uit een van de openstaande deuren van de omliggende woningen. Dan gaan ze op hun achterpoten zitten, neus in de lucht. Ik heb hier wel eens een konijn een kipnugget zien eten, ongelogen. Ergens is een school uitgegaan. De straat vult zich langzaam met moeders en vaders met kinderen aan de hand. Een kleine jongen ziet de konijnen nu ook en rent verrukt af op een zwart exemplaar dat niet ver van de stoep in het gras zit. Het beest blijft onverstoorbaar zitten waar het zit. Het kind zakt door zijn knieën, vouwt zijn knuisten rond de buik van het konijn en begint eraan te sjoeren. Geen beweging in te krijgen, zo te zien. Zijn moeder loopt op hem af. De jongen wijst naar het

konijn en zegt wat. De moeder probeert het dier nu op te tillen, zonder succes. Het lijkt wel aan de grond te zijn vastgeplakt. Plotseling schiet de moeder overeind. Ze veegt haar handen langs haar lange rok en trekt de kleine jongen aan zijn hand achter zich aan. Als ze weer bijna bij de stoep zijn kijkt ze snel over haar schouder achterom. Het konijn graast onverstoorbaar verder.

Deze dag is van mij, net zoals gister van mij was en de veertig dagen daarvoor ook. Zes weken geleden zei ik namelijk gedag tegen dingen doen waar ik geen zin in heb. Het begon op de dag dat ik m'n scriptie inleverde bij de studentenbalie. Het was een rottig onding waar ik maandenlang met tegenzin aan gewerkt had. Hondje doet truckje en krijgt kluijfe van baasje, zo'n geval. De secretaresse die haar werk nogal serieus leek te nemen staarde naar het pak papier dat ik over de balie naar haar toe schoof. Ze keek toen naar de stapel keurig ingebonden boekwerken die door m'n studiegenoten eerder die dag waren ingeleverd en zei met een zuinig gezicht: 'Had er geen kaftje afgekund?' 'U heeft helemaal gelijk mevrouw, stom van me.' Ik opende m'n tas en vond tussen de stapel aantekeningen en paperassen een oude reclamefolder met een breed lachende dikke chinees op de voorkant

die ik bewaard had omdat ik het zo'n idioot plaatje vond. Ik ben heel goed in vouwen al zeg ik het zelf, en met een paar superhandige bewegingen maakte ik er een stevige insteekhoes van. Ik pakte de stapel papier die mijn scriptie voorstelde en gleed deze in de map. 'Is inderdaad een stuk leuker zo' zei ik tegen de mevrouw. Toen ik de draaideur door naar buiten liep voelde ik me behoorlijk tevreden. Dat hebben we ook weer gehad. Wat nu? Ruim een maand later kreeg ik bericht dat de dikke Chinees met een acht was beloond en dat ik m'n diploma kon komen afhalen, van harte uitgenodigd om met koffie en thee en een plakje cake het behalen van de academische titel te komen vieren. Ik zei dat ik het wel op zou pikken als ik weer in de buurt was. En ik ben zelden in de buurt want ik woon in het verre westen en de universiteit, die ligt ergens voorbij Zuid.

Het is goed vertoeven op dit balkon. Ik snap niet dat er mensen zijn die op de begane grond willen wonen. Okay, als je oud bent en slecht ter been kan ik het begrijpen, maar gezonde mensen? Snap ik echt niet. Ik zie liever de kruinen van de mensen dan hun volledige lijven in zijaanzicht. Zo nemen ze minder oppervlakte in beslag op mijn netvlies. Als je bezighoudt met een experiment moet je trouwens ook uitdagingen inbouwen. Anders ga

je je vervelen en wat nog veel erger is: anders bloedt het experiment dood. Vandaag ga ik dus langs een familieding. Meestal vermijd ik dat soort bijeenkomsten. De gasten zijn niet zo boeiend en ik hou ook al niet van taart. Maar soms is het goed om dingen te doen die je nooit doet. Gewoon om te kijken wat er gebeurt.

Dit is een paar uur later. Ik zit in een kring op een stoel tussen mensen die ik vaag ken. De gastvrouw is mijn tante en uitgedost als een zalmkleurige makaron. Ze heeft me zojuist De Vraag gesteld en nu is het doodstil en zijn alle ogen in de kamer op mij gericht. De tante hapt in haar rijstevlaai waarbij een klodder pudding aan haar trillende wang blijft kleven en kijkt me ondertussen glazig aan. Ze verwacht een antwoord en zo te zien is ze niet de enige, want hier en daar vallen de mensen zowat van de punt van hun stoel, en iemand zou die vent daar even moeten helpen want hij loopt blauw aan van de spanning. Het is tijd om ze uit hun lijden te verlossen. Ik schraap mijn keel. ‘Geen flauw idee.’ Een zucht van ongeloof golft door de kamer. De mensen draaien hun gezichten naar elkaar toe en kijken elkaar geschrokken aan. Er wordt gefluisterd ‘Zei ze nou geen idee?’ ‘Maar wat ga je doén, je moet toch iets doén?’ dringt de tante aan. Ik druk mijn pols

tegen mijn oor en antwoord: ‘Dit, precies dit.’ Ze haalt haar neus op en trekt haar ziekelijke hondje met de ontstoken oogjes nog dicht tegen zich aan. Het beestje ziet zijn kans schoon en likt de opgedroogde witte vlek van haar gezicht, dubbele traktatie van gebak en oud zweet.

‘Nou jongedame geniet ervan zolang het duurt. Voor het echte leven begint.’

‘Bedankt voor de tip, maar dit is voor mij het echte leven.’

Ze haalt haar wenkbrauwen op. ‘Wacht maar tot je een paar jaar ouder bent, dan piep je wel anders. Gerda, jij moest toch ook je prioriteiten herzien toen je eenendertig werd? Gelukkig kwam onze Hans hier net op tijd.’

Gerda is de dochter uit een vorig huwelijk van een oom van me of zoiets, ik weet niet precies hoe het zit. Ik heb een keer gevraagd of ze het me uit wilde leggen maar er volgde zo’n lang en oersaai verhaal dat ik er een allergische reactie van kreeg waardoor ik het gesprek heftig krabbend moest verlaten. Gerda en mijn tante hebben een aparte relatie. Een half jaar geleden deed Gerda een woningruil met de buurvrouw van m’n tante, een overspannen wiskundelerares die het wel zag zitten om in Zaandam te gaan bijkomen. Gerda ging met klophamer en breekijzer de muur tussen haar woonkamer en de keuken van m’n tante te lijf,

ze brak er een gat ter grootte van een flinke vent in, plaatste een deurpost maar vond een complete deur dan weer overbodig. Want zo konden ze altijd ‘lekker bij elkaar in en uit lopen, bij elkaar over de vloer’. Ineens was daar Hans. Ik weet niet waar ze die hark heeft opgedoken maar mijn beeld is altijd dat zij en m’n tante samen tot in de vroege uurtjes de databanken van elke Nederlandse dating site aan het doorspitten zijn geweest op zoek naar een geschikte kandidaat. Een strategisch spel, niet te arm, niet te rijk, niet te gewild en ga zo maar door. Na zes weken van kennismaken, daten en koek en thee bij tante zijn ze getrouwd. Het schijnt goed voor ze te werken want altijd als je ze vraagt hoe het nou gaat zeggen ze ‘Ge-weldig, we zijn echt reu-ze gelukkig.’ Ik noem ze liefkozend ‘de zombozen’, want je ziet wel een lichaam maar er is niemand thuis. Gerda’s laatste restje daadkracht lijkt zo ongeveer op hetzelfde moment te zijn vervlogen als toen duidelijk werd dat de buit binnen was. Nu zit ze instemmend te knikken terwijl Hans met zijn gebaksvorkje in haar hand prikt die als een vodje over zijn knie ligt gedrapeerd. Van de koortsige vrouw met een missie die als bezwete automaat een gat in de muur stond te hakken is weinig meer over. Haar Hans draagt zijn pet achterstevoren en ik stel me voor hoe ik

Mister Potato accessoires in zijn dikke achterhoofd druk. Bolle oogjes, een snorretje, twee paarse flaporen, een zonnebril misschien. De vaatdoekhand komt plotseling tot leven en doet een greep naar de borrelnoten. Terwijl Gerda's brede kaken machinaal het werk verrichten tuurt ze afwezig naar haar gelakte teennagels. Hij besluit haar met rust te laten en prikt nu weer doelloos in het stuk taart op zijn bord.

‘Een inspirerend voorbeeld inderdaad’, geef ik toe. De tante gaat door. ‘Nu lijkt het allemaal reuzeleuk, maar niemand zit te wachten op doorgekookte rijst, begrijp je? Je moet ervoor zorgen dat je zaakjes op orde zijn zodat je daar later de vruchten van kunt plukken.’

Toe maar mond. Vorm je plichtsgetrouwe glimlach, dan ben je ervan af. Bovendien heb je nog meer te doen vandaag. Het spektakel lijkt voorbij want het roofdier weigert op haar achterpoten te dansen. De mensen kauwen verveeld op de laatste restjes popcorn en kijken op hun horloges om te zien of de volgende act al bijna begint. De oom met zijn klyasma-ervaringen brengt verlossing. De mensen klappen en nemen opnieuw plaats op het puntje van hun stoelen. Onopgemerkt glijp ik de voordeur uit. Zonlicht, de bel van de tram, een lege pizzadoos op straat. Ontsnapt.

Soms speel ik dat ik getemd ben. Gewoon om te kijken of ik het in me heb.

Nog twee weken de tijd om een nieuw huis te vinden. Eind oktober loopt het contract van onze tijdelijke huurwoning af en worden we er uitgezet. Met 'we' bedoel ik mijn huisgenote en ik, plus haar twee goudvissen. Zij heeft inmiddels een kamer gevonden maar ik heb zelf nog geen idee waar ik ga wonen. Dit maakt deel uit van mijn nieuwe strategie. Ik ben allergisch voor gezeur vertelde mijn dokter me laatst toen ik weer eens met een oorontsteking en onder de rode uitslag op het spreekuur verscheen. Hij sloeg de spijker op zijn kop want ik heb inderdaad weinig begrip voor mensen die zichzelf vrijwillig het leven zuur maken. Als je van brommen en zeiken houdt is dat prima – over smaak valt niet te twisten en ik vind plastic superhelden uit de onderwereld bijvoorbeeld helemaal te gek - maar maak er dan een prachtlied van. Het schijnt niet zo te werken want ik ken ondertussen meer zeurders dan zangers. Gekke mensen zijn we met z'n allen. We noemen elkaar vrienden en benaderen elkaars ribbenkast als de Klaagmuur waar we onze verbale notities tussen kunnen steken: 'Moet je horen: rotbaan, stress, geldzorgen, och kon ik maar, had ik maar, was ik maar, dat groene gras van de buurman

bezorgt me een slechte nachtrust', maar als niemand luistert bedanken we de verplichtingen die we eerder vervloekten voor de zekerheid die ze ons verschaffen. Het zijn onze zeer geliefde lantaarns langs een grijze strook asfalt die ervoor zorgen dat er niemand in de greppel stapt. Alsjeblieft zeg. Ik smee om vieze voeten.

Ik heb het trouwens wel te doen met alle baby's en kleine kinderen van deze wereld. Ze weten nog niks over die wisselbeker die ze bij hun geboorte cadeau hebben gekregen. Dat kolossale onding dat van generatie op generatie wordt overgedragen en waar je maar mee te leven hebt. En dan heb ik het over die enorme collectie van patronen, herhalingen, angsten, dromen en mensenwensen die we de onze noemen maar die ondertussen zo oud als onze familiestamboom zijn. Op zich is het ook wel een vrolijk stuk servies, die wisselbeker. Want het krimpt en het groeit als een Barbapapa en duikt op de meest onverwachte plaatsen op – het dobert tussen je cornflakes omhoog, wordt teruggevonden in de kontzak van een oude spijkerbroek, het plakt aan de lip van je geliefde, het kleeft tussen de omgeslagen bladzijdes van een vergeten boek op het nachtkastje, tussen de y van y-as en de z van zilvervisje.

Maar genoeg gepieker, tijd voor wat actie. Het is de tweede maandag van de maand en elke tweede maandag van de maand sta ik voor een zaaltje mensen en doe ik wat. ‘Wat doen’ kan in principe van alles zijn. De enige voorwaarde is dat ‘het’ eruit wil, niet dat ik het eruit trek. Dus woorden die omhoog borrelen, bewegingen die gemaakt moeten worden. Daarom zeg ik soms dat ik ga opereren. Of ik zeg gewoon ‘Zozo, werk aan de winkel’ maar dat moet je dan niet te letterlijk nemen want met het woord ‘werk’ kun je echt alle kanten op. Laatst kwam ik m’n vriend de extatische schilder tegen op straat en hij vertelde me dat hij tien dagen onafgebroken aan het schilderen was geweest. ‘Ben je dan thuis of in een atelier aan het werk?’ vroeg ik hem. Hij keek me nogal meewarig aan, schudde zijn hoofd en zei: ‘Ik werk niet, ik creër.’ Dat vond ik grappig, hoe ‘werken’ zo anders klinkt in ieders hoofd. In Suriname is werken bijvoorbeeld synoniem voor ‘magie bedrijven.’ Dat heeft wel wat vind ik. Het is dus maandag en ik ga magie bedrijven.

Ik fiets de straat uit en race het Jordaanse doolhof in, links rechts, links rechts. Net Russische roulette: wie schieten erdoor en wie knalt er met zijn kop op de straat vandaag? Als ik vaart maak kom ik misschien nog net op tijd. Aan de fietsen voor de ingang te zien is

het al aardig vol binnen. Ik gooi mijn racefiets tegen de muur bij de rest en ren via de zijdeur door het smalle gangetje de kleedkamer in. Het grijze pak hangt al klaar over de stoel, trouwe oude vriend. Het rode jurkje fladdert door de lucht, de cowboylaarzen vallen met een droge plof op de vloer. Ik schiet in het pak, knoop het overhemd dicht en rijg de veters van de bordeauxrode lakschoenen lossen zodat mijn voeten er makkelijk in glijden. Met twee handen gooi ik een plens water in mijn gezicht. Haar strak naar achter in een knot onder de chapeau-claque. Gezicht nog witter kwasten. Plof, twee rode poppenwangetjes, laat dat mijn oma maar niet zien. Met het zwarte kohlpotlood trek ik een harde lijn onder elk oog. Ik kijk naar mezelf in de spiegel. Wie is deze malloot, en wat heeft ze deze keer te vertellen? Ik heb een donkerbruin vermoeden maar echt zeker weet ik het pas als ik op de planken sta en mijn mond begint te bewegen. Er wordt tweemaal geklopt op de deur van de kleedkamer.

‘Ben je zo ver? We hebben onverwacht een percussieband uit Colombia erbij gekregen, dus we moeten op tijd beginnen.’

Ik rol de stoel naar achter, spring op en maak een buiging naar de bebrilde medewerker.

‘Madame, c’est parti!’

Als ik vanuit de coulissen het kleine podium op kom, verstomt het geroezemoes. Ik loop naar de microfoon die op de lessenaar staat. Ik neem de bril uit mijn borstzakje, vouw de pootjes open en zet het ding op mijn neus. Dan kijk ik het zaaltje in – bomvol inderdaad – schraap mijn keel en begin.

Geachte genodigden, vriendelijke passanten en potentiële partners: welkom bij de presentatie van het kleine Manifest voor Avontuur, nummer één van deze kritische collegereeks. Consumpties mogen genuttigd worden als de kruimels maar weg zijn voor de volgende groep arriveert. Ik zie dat iedereen een plekje gevonden heeft? Mooi. Dan beginnen we hier.

Onderzoek nu, en wees eerlijk. Ben je bereid alleen te gaan? Kun je zonder berouw scheiden en achterlaten zonder om te kijken - Orpheus is een onbekende hier – omdat je weet dat je handelingen juist waren? Kun je erop vertrouwen dat elk van de draden juist gesponnen is? Noteer in de kantlijn: ontklitten, losmaken en kaalplukken. De dood is meervoudig en constant: zij is er elk moment dat je besluit door te gaan met lege handen en een verscherpte blik. Voor mij hoeft je niet je best te doen. Iedereen die hier niet voor zichzelf zit kan nu nog de zaal verlaten. De

uitsmijter laat je erlangs voor een klopje en een honingkoekje. Ik stel jullie je eigen vragen. Dus laat je verwachtingen niet later dan nu op de grond vallen en vraag aan je buurman of buurvrouw om deze eens goed de grond in te stampen. Het verlangen naar mijn goedkeuring is het kortwieken van je eigen vleugels, en bovendien vind ik heel weinig van dingen in het algemeen. Op goede dagen denk ik niet over mezelf na. Een conversatie tussen jou en mij garandeert geen enkele vreugde noch respons. Soms ben ik een taai wezen met een hoekig lijf, een lijzige stem en dito gebaren en beleef ik de wereld als een gele vliegenstrip. Uit solidariteit - ellendig groepsgedrag - zit ik dan vastgeplakt in gele stroop te midden van mijn gulzige makkers met wie ik kreun tot de stilte ons bereikt, we de oogjes sluiten en onze vleugeltjes stoppen met trillen. 'Wel samen, uiteindelijk, godzijdank!', denken we in dit massagraf, want met het eind in zicht worden we toleranter. Op andere dagen tintel ik van enthousiasme en vitaliteit en word ik omhooggeduwd door een menigte die roept 'toe toe toe!' Ik poets mijn trots en speld haar op mijn prachtjas en zet met mijn benen gelijk een hinde de stappen. Allen even juist, uiteraard, met mijn godenhaar dat achter me aan wappert en voorgegaan door een transparant kattenbeest dat mijn entree

onvergetelijk maakt. Tot ongekende hoogte stijgt dit genie en het is enkel een medelevende buitenstaander vermomd als glasbak, hoge stoepwand, Amsterdammertje, die mij terugroept naar de aarde en tot een nederige knieval dwingt. Aan het eind van de dag koester ik deze stuiterbal, dit feestkonijn, dit ridicule wezen dat zichzelf zo belangrijk vindt. Een schitterend mooie creatie met een goddelijk lichaam, een melkwitte kapstok van botten voor een tent van vel waar wormen en maden in zullen wonen als een zekere 'ik' al lang weer vertrokken is. Ik is in meervoud aanwezig.

Geen waarheden hier, alleen mezelf. Niets van wat ik uitdruk kan niet over mezelf gaan, maar omdat ik een vlo op de rug van de wereld ben net als u, herkent u wellicht mijn uitzicht. Geen flauw idee, geen blauw benul is mijn rijkdom. De weg is mij, met andere woorden, nog onbekend. Het uitzicht, de kleur van de velden en gewassen evenzeer. Ik heb geen idee welke passen ik ga zetten maar er zal beweging zijn. Dat is ook een vorm van zekerheid want een zekere ik is hier per definitie present.

Ja, die vinger achterin? Of er een PowerPoint met een samenvatting te downloaden valt? Ben je soms suïcidaal?

Ik laat een stilte van een paar seconden vallen voor ik vooroverbuig en een flinke hap uit de microfoon neem. ‘Dat was het voor vandaag, vriendelijke medemens, maar blijf vooral zitten voor de volgende act van negen geweldige percussionisten uit Colombia en hun vuurspuwende aanvoerder.’ Voldaan begeef ik me naar de kleedkamer. Ik voel me hartstikke lekker. Er is iets op het podium achtergebleven waardoor ik me vrijer kan bewegen. Ik zou het iedereen aanraden. In de kleedkamer springt het rode jurkje in mijn armen, klaar voor de straat af.

De verhuisdatum komt dichterbij en ik heb nog steeds geen kamer. Ik kijk op het prikbord van elke Albert Heijn waar ik langs kom en neem alle ‘Kamer Aangeboden’ advertenties in mijn inbox door. Soms fiets ik een rondje door de stad om mijn intentie te verspreiden. Dan roep ik hardop: ‘Huizen, kamers, verneem van mij dat ik je zoek, dat ik je zoek.’ Geen succes tot zover. Er zijn aanbiedingen genoeg, maar allemaal even onbetaalbaar voor een net afgestudeerde werkeloze sloeber als ik. Ik ben niet lui. Ik wil alleen mijn kostbare tijd op een voor mij zo zinvol mogelijke manier gebruiken. Dit betekent: iets doen, gewoon omdat ik het leuk vind. In de praktijk levert dat vooralsnog geen geld op, maar ik eet liever

drie dagen kikkererwten uit blik met roggebrood terwijl ik in het park lig te tekenen en te genieten van dat ik besta, dan dat ik als een gekooide koning leef – alles hebben wat je hartje begeert zonder te weten wat dat hartje nou werkelijk begeert. Want verlangens zijn niet per se lichtroze met een schattig strikje, verraderlijke speelgoedfolder met je leugenachtige pagina zesentachtig.

Vanochtend stond de woningbouworganisatie op mijn voicemail. Ze bieden me een nieuw huis aan, een straat verderop. Dat is een ellendige straat. Er kleeft vers drama aan haar stoep. Zes weken geleden werd hier in de avond een man door zijn hoofd geschoten toen hij het portier opende om in de auto te stappen. Zijn jonge vrouw en hun kind hadden de gordel al om. Haar hysterisch gegil deed het ene na het andere licht ontsteken achter de ramen van de omliggende flatgebouwen. Geschrokken gezichten die tussen de gordijnen door naar beneden gluurden, haastige voetstappen galmden door het trappenhuis. De kring van omstanders op het parkeerterrein breidde zich langzaam uit. Lange, gierende uithalen, afgewisseld met ontzet gekrijs, toen een korte stilte. De woorden die hierop volgden - 'ik hooooou van je! ik hooooou van je!' - overstemden tot op het laatste moment het